

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 563/2015
02.07.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног А.С. и др., због кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези са чланом 30. и 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног А.С., адв. М.Б. из Ч. и браниоца окривљеног С.Б., адв. М.Б. из Б., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Чачку К бр.17/2013 од 04.09.2014. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 - 1748/14 од 25.02.2015. године, у седници већа одржаној дана 02.07.2015. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног А.С., адвоката М.Б. и браниоца окривљеног С.Б., адвоката М.Б., поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Чачку К бр.17/2013 од 04.09.2014. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 - 1748/14 од 25.02.2015. године, као неосновани у односу на повреду кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу исти захтеви за заштиту законитости ОДБАЦУЈУ као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку К. бр.17/2013 од 04.09.2014. године, оглашени су кривим, између осталих, окр. С.Б., изреком под тачком 1. за кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. у вези са чланом 33. Кривичног законика (КЗ), за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године и три месеца, и окривљени С.Б. и А.С., изреком под тачком 2., за кривично дело разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези са чланом 30. и 33. КЗ, за које дело је окр. С.Б. утврђена казна затвора у трајању од две године, па су осуђени, и то: окр. А.С., на казну затвора у трајању од 2-две године, а окр. С.Б., на јединствену казну затвора у трајању од 4-четири године и 1-један месец. Окривљени су обавезани на плаћање суду паушала у износу од по 20.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде, а окр. С.Б. и на плаћање оштећеном Р.Н., солидарно са окривљенима М.С. и Б.М., износа од 70.000,00 динара на име накнаде штете, у року од 15 дана по правноснажности пресуде, док је оштећени са вишком имовинскоправног захтева преко досуђеног износа упућен на парницу, као и оштећени Б.А. и М.Р., са имовинскоправним захтевом у односу на окривљене С.Б., А.С. и Б.М.

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Кж1 - 1748/14 од 25.02.2015. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окр. А.С., преиначио је пресуду Вишег суда у Чачку К. бр.17/2013 од 04.09.2014. године у односу на окр. А.С. само у погледу одлуке о казни, тако што је окривљеног за кривично дело из члана 206. став 1. у вези са чланом 30. и 33. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 6-шест месеци, док је ову жалбу у преосталом делу и, између осталих, жалбу браниоца окр. С.Б., одбио као неосноване и наведену првостепену пресуду у непреиначеном делу потврдио.

Против наведених правноснажних пресуда, браниоци окривљених А.С. и С.Б. поднели су захтеве за заштиту законитости, и то:

- бранилац окр. А.С., адв. М.Б., због повреде закона – члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП и повреде људског права и слободе окривљеног (право на браниоца), са предлогом да се „закаже јавна седница другостепеног суда“ и на исту позову окривљени и његов бранилац, а потом првостепена пресуда у ставу 2. изреке преиначи и окр. А.С. ослободи оптужбе,

- бранилац окр. С.Б., адв. М.Б., из разлога предвиђених чланом 438. став 2. тачка 1) и чланом 439. став 1. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд уважи захтев за заштиту законитости, укине пресуде Вишег суда у Чачку К бр.17/2013 од 04.09.2014. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 1748/14 од 25.02.2015. године и предмет врати другом месно надлежном првостепеном и другостепеном суду на нови поступак.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11.... 55/14), (у даљем тексту ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених А.С. и С.Б. сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су поднети захтеви за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених А.С. и С.Б. неосновани су у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу захтеви недозвољени.

Браниоци окривљених А.С. и С.Б., као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводе битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са образложењем да су побијане правноснажне пресуде засноване на исказу саокривљеног Б.М. датом пред овлашћеним службеним лицем ПУ Чачак (Записник о саслушању осумњиченог Ку - 577/09 од 02.03.2009. године), на коме се не могу заснивати и који је морао бити издвојен из списка предмета јер је прибављен на незаконит начин. С тим у вези, браниоци истичу да је окр. М. наведени исказ дао у одсуству браниоца иако се ради о кривичном делу за које је законом предвиђена обавезна одбрана, што представља повреду члана 33. став 2. и 3. Устава Републике Србије и члана 71. став 2. и 226. став 9. у вези са чланом 18. став 2. тада важећег ЗКП, као и члана 6. став 3. тачка ц) Европске конвенције о људским правима и основним слободама, а да је

присуство браниоца по службеној дужности адв. Л.У. које је констатовано у записнику о саслушању оповргнуто доказима прибављеним током поступка (службене евиденције Окружног затвора у Крагујевцу, противречни искази сведока о чињеници у питању и о обављању поверљивог разговора окривљеног са браниоцем, те непостојањем формалног решења о постављењу браниоца по службеној дужности). Такође, браниоци наводе да саслушању окр. М. није све време присуствовала истражни судија Даница Маринковић и да није потписала записник о саслушању окривљеног, а бранилац окр. С.Б., истиче и да је спорни исказ окр. М. изнуђен, односно прибављен мучењем окривљеног који у пријави против радника ПУ Чачак наводи да су му они стављали пластичну кесу на главу и давили га, што представља повреду члана 25. и 28. Устава о забрани тортуре и члана 89. став 8. тада важећег ЗКП и чини овај доказ недозвољеним и у смислу члана 89. став 10. истог Законика.

Иста повреда закона, према наводима захтева браниоца окр. Б., учињена је и тиме што су побијане пресуде засноване на исказу окр. А.С. који је издвојен из списка предмета.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости, којима се означене правноснажне пресуде побијају због повреде одредаба поступка у вези са процесним радњама предузетим пре почетка примене сада важећег ЗКП, и чија се законитост сходно одредби члана 604. став 1. тог Законика оцењује по одредбама Законика о кривичном поступку („Сл. лист СРЈ“, број 70/01 и 68/02 и „Сл. гласник РС“ број 58/04...76/10) (у даљем тексту: раније важећи ЗКП) који је примењиван у време предузимања тих процесних радњи, по налажењу Врховног касационог суда, нису основани.

Оцењујући, предњим наводима захтева истоветне, наводе у жалбама бранилаца окривљених С. и Б., изјављеним против првостепене пресуде због исте битне повреде одредаба кривичног поступка (из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно која је предвиђена у члану 368. став 1. тачка 10. раније важећег ЗКП), другостепени суд је, за оцену истих као неоснованих и за заузето становиште да је спорни записник о саслушању осумњиченог Б.М. валидан доказ, прибављен у складу са одредбама члана 226. ст.9. и 10. раније важећег ЗКП и без повреде одредаба члана 89. истог Законика, као и за оцену да првостепена пресуда није заснована на исказу окр. С. у полицији од 26.03.2009. године који је издвојен из списка, у својој пресуди на страни 11 до 13, дао детаљне разлоге које као правилне прихвата Врховни касациони суд и сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

У прилог оцене о неоснованости навода у поднетим захтевима да се записник о саслушању окр. М. у полицији не може користити као доказ, када је реч о наводу да записник није потписала истражни судија Даница Маринковић, уз прихватање разлога другостепеног суда за став да у конкретном случају не постоји законска обавеза потписивања записника од стране истражног судије, ваља истаћи чињеницу да истражни судија који присуствује саслушању притвореног лица, у смислу члана 226. став 10. раније важећег ЗКП, није директан учесник преткривичног поступка у вези са којим је обављено саслушање тог лица, а када је реч о наводу одбране да је доказ у питању изнуђен, односно прибављен мучењем и тортуром окр. М., да на неоснованост истог, поред разлога изнетих у

другостепеној пресуди, упућује управо присуство саслушању истражног судије, која околност је посебно потенцирана у разлозима побијане првостепене пресуде.

Наводима захтева бранилаца окривљених С. и Б., којима се оспорава оцена првостепеног и другостепеног суда да су доказима изведеним у поновљеном првостепеном поступку разјашњене спорне околности о присуству постављеног браниоца по службеној дужности окр. М. адв. Ј.У., као и истражног судије Данице Маринковић, за све време изношења одбране окривљеног, тада осумњиченог М. у полицији и потврђено њихово присуство, при том изношењем супротних тврдњи и сопствене оцене истих доказа, другачије од оцене коју даје суд, у суштини се оспорава чињенично стање у правноснажној пресуди утврђено у погледу наведених чињеница.

Правилност и потпуност чињеничног стања утврђеног у побијаној правноснажној пресуди оспорава се и наводима захтева браниоца окр. Б. да је исказ окр. М. дат у полицији противречан исказу оштећеног М.Р., у погледу описа догађаја и инкриминисаних радњи окривљених и да је оповргнут и исказом сведока Ј.А., као и указивањем на пропуст суда да изведе као доказ увид у оцену стручног тима Центра за социјални рад у Крагујевцу дату у другом предмету поводом вештачења душевне развијености Б.М., за који бранилац сматра да је од значаја за оцену о ваљаности спорног исказа окр. М. у полицији.

Истим захтевом, указује се и на одсуство разлога у побијаним правноснажним пресудама за оцену суда доказа изведених ради провере навода одбране о изношвању исказа окр. М. у полицији и уопште разлога за сваку тачку првостепене пресуде и за сваку утврђену чињеницу (члан 428. став 6. и 8. ЗКП), и за оцену другостепеног суда жалбених навода (члан 460. став 1. ЗКП), чиме бранилац окр. Б. указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Међутим, одредбом члана 485. став 4. ЗКП, која прописује разлоге због којих окривљени, односно бранилац окривљеног могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, ни због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, па су захтеви бранилаца окривљених С. и Б., у делу у којем су поднети из тих разлога, оцењени као недозвољени.

Бранилац окр. С. као разлог подношења захтева за заштиту законитости уводу захтева наводи и повреду људског права и слободе окривљеног (право на браниоца), али образложење захтева не садржи конкретан опис ове повреде, ако је реч о повреди права окр. С., већ само наводе о повреди права на браниоца саокривљеног Б.М. у преткривичном поступку, зајемченог чланом 33. став 2. и 3. Устава Републике Србије и чланом 6. став 3. тачка ц) Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода.

Чланом 484. ЗКП, који одређује обавезан садржај захтева за заштиту законитости, прописано је да се у захтеву мора навести разлог за његово подношење предвиђен у члану 485. став 1. ЗКП, с тим да се у случају из члана

485. став 1. тачка 2) и 3) тог Законика мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Како, дакле, конкретан опис повреде људских права на коју се указује захтевом браниоца окр. С. (члан 485. став 1. тачка 3) ЗКП), подразумева и постојање и назначење одлуке Уставног суда или Европског суда за људска права којом је та повреда утврђена, а која одлука се, у смислу члана 484. ЗКП, мора и доставити уз захтев за заштиту законитости, а што све овде није случај, то по оцени Врховног касационог суда захтев за заштиту законитости браниоца окр. С. у делу који се односи на ову повреду, нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде на основу члана 491. став 1. ЗКП, у односу на одбијајући део, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези са чланом 485. став 4. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП, у вези члана 484. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен.

Записничар – саветник
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа - судија
Јанко Лазаревић,с.р.